

دورکوتنه و له خاکه پرای و ههنگاونان به رهو دیکتاتوریه ت

ئیبیراهیم عباس

زه فکر دهنه وهی جیگورکی نیچیره فاق بارزانی سه روکی حکومتی هه ریمی کوردستان، بو کاندیدیکی یه کیتی نیشتمانی کوردستان و، نهو هه موو ریکلامه ی رۆژانه و هه فتنه له سه ر نهو پرسه له راکه یاندنه کان و بلاوکراوه و مائه ره په کانی نینته رنیت ده کریت، له بنه ره ترا بو خافلاندنی خه لکی و له بیر بر دهنه وهی خواست و داواکانیان ده کریت، به تاییه ت نهو ساته وه خته ی خودی حکومتی هه ریم و ته وای ده سه لاتی سیاسی کوردستان له نیستادا له هه موو کات زیاتر له ژیر فشاری هه مه لایه نه ی خه لکی کوردستان دایه، له ده ره نه جانی که مبوونه وهو نه مانی خزه تگوزاریه کان و گرانی سات به ساتی بازارو که می موچه و کومه ئیک پرسی گرنگیترو، هه روا نهو هه رایه و فشاری له نیوان حکومتی به غداو حکومته که مان دایه، به هوی دهنه چوونی یاسای نهوت و غازو که مهینانی بوودجه ی نه مسائی هه ریم و دیارنه بوونی چوئیتی داها تی ناوخوو سه رفیوونی و دیارنه بوونی کوی داها تی خاله گومرگیه کانی پتر له (3) سائی رابردوو، هاوکات له گه ل نهو فشاره زۆره ی کومه لگای نیوده وه تی و ریکخواه کانی مافی مرو ف له ده ره نه جانی کوشتارو به قه ره بر و ته بوونی زۆری ژنان و نه شه که نه و سوکایه تی زیندانیان، نهوا نه گه ر فشاری زۆری له شکرو حکومتی تورکیا مان به مه به سستی هیرشکردنه سه ر کوردستان له بیرنه چیت. ده ره نه جانی زه فکر دهنه وهی نهو پرسه ی هه ردوو حیزبه که ی کوردستان هه ریه که و به ته مایه ک و به شیوازیک ده یچوئین و دیار شه هه ردوو کیان به رژه و نندیان له ته وای نه و پرسه هه یه. به لام نایا سه ره نه جانه که ی چۆن؟ و به چ ناراسته یه کدا ده چیت؟ ده بیت له چوار چیه ی نهو وتاره به کورتی ناما ژیه کیان بیکه م.

لام روون نییه، له م که مه یه دا کی ده سته پشخه ر بووه؟ و نایا سه ره نه جانی پارتی یان یه کیتی زۆرت تر تیندا سه ر ده که وه؟! وه لی باش به ناگام، خودی گه مه که له نیستادا ته نها بو که مکر دهنه وهی فشاری ناوخوی خه لکه و سه ره نه جانی بو هه ردوو حیزبه که له قازانج به ده ر نییه، ناخر نه وان باش ده زانن بیزاکیری به ده وای خه لکی و زۆر جاریش بیزاکیری رو شنییران و رۆژنامه نووس و نووسه ران، به ده وای له خالیگ گیر ده خوات که به سانایی نهو جو ره گه مانه، مه به سته کانی نهو دوو پارته برایه ده بیکن. روودا وه کانی رابردوو سه له مان دوویانه هه ر جو ره گه مه یه کی ناوا بو ماوه یه ک قازانج، نه ک زه ره ی به پارتی و یه کیتی به خشیووه.

وه لی زه فکر دهنه وهی نهو پرسه نه گه رچی وه کو ناما ژم بیکرد قازانجی به ریکردنی کاتی به حیزبه کان و حکومت به خشیووه، به لام له مه وای دووردا نهو جو ره گه مانه زۆر به داخوه دیکتاتوریه ت و تاکره وای و خویه گه وره زانی به سه رکرده و کادرای حیزبه کان به خشیووه له م سه ودا و مامه ته یه شدا هه موومان زه ره ره مند بووین. له نمونه دا ده ئیم؛ ناشرایه گه ر له سالانی رابردوو حیزبایه تی تاکره وانه و کویرانه و ته سکینانه به که مترین پاره و له خیرایترین کاتدا ده رفه تی بو سه رکرده و کاره کته ره سه رکیه کانی گۆره پانی حیزبی و نیداری و له شکری والا کرد بیت، تا خویان به خاکه را و لیزان و پرچی که مته و فریشته به خه لکی بناسینن، نه گه رچی ره نگه نه وه تاناستیک رنکه پیندراو بیت و بکه ران پاساو گه لی خویان هه بیت، به لام و به لام کارلیکه که لهو نیوه ندا و به وه نده رانه وه ستاوه، به لکو به داخوه به رامبه ره که یان که سه کردوو کاره کته ره کانی حیزبی به رامبه ر بووه له هه موو به هایه ک داشورا وه کرا وه ته؛ دیکتاتۆر و تاکره وو ته نانه ت خو فرۆش و شه تان؟! گه ر نه مه پاشما وهی بیری داوه و ته وای چهنده یه یه کی حیزبه کانی کوردستان بوو بیت و وه کو ناما ژم پیندا پاره یه کی که می تیندا به هه ده ر درابیت، وه لی له نیستا به جو رو شیوازکی تر هه مان گه مه ی پینشو و به پاره و تیچوو یه کی زۆر به ده وایه و ریکخواه کانی (به ناو) کومه لگای مه ده نی و رۆژنامه و گو فاره و مایه ره و ته له فریون و رادیو، نه هلی و حزبی و سه ربه خو کان به شیوازکی تر، به لام به پاره و تیچوو یه کی زۆر، نه م کاره ده کهن. هه ربویه نهو کاته وهی ده نگوی جیگورکی سه روکی حکومت هاتۆته گۆری، راپرسی درۆینه و هه نجه لتیننه ر بو سه روکی حکومت ده کهن! هه موو راپرسیه کانی پینداگری له سه رکه وتن و لیپازی بوونی خه لکی له خودی سه روکی حکومت ده کهن، که گوا یه خه لک په نه جمه مۆی لیپازی بوون و سه رکه وتنی بو ده کات! جیا له وهی خودی کارو کرده وه که راست نییه و زنده رویه کی زۆر له م پرسه دا ده کریت، وه لی نه م شیوازه کارانه له مه وای دووردا دیکتاتوریه تی لی به ره هم دی.

نایشارمه وه من سه یرم لیدیت! سه روکی حکومت چۆن؟ که و ته وته داوی رویتکارو به ره ده سته نزیکه کانی؟ و چۆن ریکای داوه نهو کارانه ی

بەرىننەمىيى رايونىڭ كارو بەردەستەكانى خۇي بۇ مەبەستى زانراو دەكرىن؟ بىن راپرسى يەك لەدواي يەكى بەدرۆي بۇ بەۋنەوۋە كەگوايە خەنگ لەكارەكانى رازىيە؟ ئەي ئەگەر وايە؟ چ هونەرىك لەو هەموو خاكەرايىيەى وتارەكانى سەرۆكى حكومەت هەيە، كەبەردەوام پىنداگىرى لەهاووللاتيان دەكات دەرھەتى زياتريان پى بدات تا گرھتە زۆرو زەوندو سەرەتايىيەكان بۇ خەنگى چارەسەر بكات؟! ئايا هەموومان نازانين؟ و بۇ هەمووشمان پوون نىيە؟ كەئەو خاكەرايىيەى سەرۆكى حكومەت لەئاخوتندا دەيانكات بۇ ئەوويە دلى خەنگى تورەو بىزاريان پى ئەھون بكاتەوۋە؟ ئايا بەراست مەبەستەكە بۇ ئەوئىيە خەنگ لەكەم و كورى و ناتەوايىيەكان حكومەت ببوريت؟ جيا لەھەموو ئەمانەش دەركردن بەناراپزىبوونى خەنگى حكومەتى ھەرىمى ھاننەدا، بەپەلە پەنا بۇ سەرۆكى ھەرىم ببا؟ تا خۆشەويستى و دەسلەتتى سەرۆك كەمىك كەم و كورى و ھەئەكانى كايىنە يەك لەدوايەكانى حكومەت داپوشىت؟

راستىيەكەي دەمىكە خولياي نووسين و قسەكردن لەو هەموو رىكارانەى دەگرىتەبەر تا دىكتاتورە گەرەو بچووۋەكان بەناسانى دروست بن، وەكو مۇرانە لەھزر و بىريان داوم، لەگەل رەتكردنەوۋى چەند داوايەكى چەند مامۇستايەكى زانكۆي دھوك لەلايەن سەرۆكى ھەرىمەوۋە (كەراستەوخۇ وتى دىكتاتور دروست مەكەن) ھىندەى تر ھەئىيە نووسىنى ئەو وتارەبووم. بەلام بەھەر جۆرىك بىت وتارەكە تانەم ساتە نەنووسرا، مادەم دەرھەتى خۇ لەقەرەدان بۇ ئەوپرسە جارىكى تر رەخسا، دەبىت بەھىمى بەسەرۆك و سەركرديەتى و دەسلەتتى بالاي سىياسى و لاتەكەم بلىم: منىش وەك ئىوۋە دەرک بەو ھەست و خوليا نامادەى ھەندىك كەس دەكەم كەئەپىناوۋى خۆدەرخت بىت، يان بەمەبەستى ماستاوكردن، ياخود بەمەرامى ھەئەتەتاندن و لەخستەبردن، يان ھەر مەرامىكى تر، بەشىك لەمروۋقەكانى و لاتەكەم دەكەم، كەھەئىيە دىكتاتورىيەت دروستكردن لەنەزانين يان لەوپەرى ھوشيارى لەھزرى داون و بەقەدەر توانا، بۇ دەستەبەرىوونى مەرامەكانى خۇيان كارى بۇ دەكەن. وەلى خەتەرىات پىتر لەو كەس و گرۇپانەن كەئەدورويەرى سەكرەكان و بەرپرسەكان ھەمەكارەن و بەرىننەمىيى و ناماژى ئەوان كارىكى چروپەر لەو مەودايە دەكرىت، كەدواجار دەزگاكانى راگەيانندن و نووسەر و رۆژنامەنووسەكان باشتىن گەينەرى ئەو پەيامانە دەبن، بۇ لەخستەبردنى خەنگى و بەدىكتاتورىوونى سەركرەكان. ناخر گەر سەرۆك و سەركرەكان رۆژانە لەجىگاي كارو لەكاتى پىشوازي لەخەنگى و ئىنجاش بەردەوام راگەيانندن و بلاوكراوكان چەپلەو دەستەكوتىيان بۇ بگەن، ناخۇ ئەو پىنگريانە چىن لەپەناي ئەو هەموو مەتھەدرويانە سەركرەكان دىكتاتور نەبن؟ يان ھىچ نەبىت خاكەرايى دوتىن پىشەمراگايەتيان لەبىركەن؟ بەلاي عەقلى كىندا دەچىت لەو كارو كاردانەوويەدا سەركرە بەخاكەرا بىئىتتەوۋە؟ بەئى دەنگەلېرىنى سەرۆكى ھەرىم لەدھوك لەناست دوو داواي ناشايستەدا نازايەتتەيەكى بىئوتتەيەو ھەموومانى سەرسام كردو دەستى خۆش بىت، بەلام ھەمىشە رايونىڭ كارو راپۇرتنووسەكان لاي خۇيانەوۋە دەيان پىشنيار بەسەرەوۋە دەيان فەرمان بەراگەيانندن و بلاوكراوكان دەكەن تا بەردەوام مەتتى درۆ بۇ سەرۆك و سەركرديەتى و حكومەت بەۋنەوۋە دئەى ئەو بەشان ھەئەدانە بەن، وەكو ئەوۋى ئىستا لەژىر پەردەى درۆينەى راپرسى بۇ سەرۆكى حكومەتى ھەرىم دەكرىن.

راپرسىيەكانى ئەو چەند مانگەى كوردستان كەئەتەفرىتون و رادىوۋ رۆژنامەو مائپەرەكانى ئىنتەرنىت بەدبيان دەكەين، ھەموويان مانەوۋى سەرۆكى حكومەت بەكارىكى ھەر دەزانن و پىيان وايە سەرۆكى حكومەت سەركرەوتوۋە لەكارەكانيانداو خەنگ بەكامى دل ئىي رازىيەو دوعاي مانەوۋى لەپۆستەكەى بۇ دەكەن، ھەمىشەش رىژەى ئەو دەنگدەرە بەختەوۋەرانە ھىندە بەرزە قەت لە (60 و 70%) دانابەزىت! بىئەوۋى بىمە تەرەقدارى ئەو پرسەو ساغكردنەوۋى راستى و درۆ، دەبىت پەنا بۇ رۆژنامەى جەماوەر بەرم، ئەو رۆژنامە ھىژايە؛ ئەگەرچى خۇي لەم كايەدا دەورى ھەيەو جەمسەرىكە لەجەمسەرىكان و بەلاي سەرۆكى حكومەت دىشكاندوۋە "1" و لاگىرى لەمانەوۋى سەرۆكى حكومەت دەكات و بەھەوال و ئىدوانىش كاربەو ناراستەيەدەكات، بەلام من تەنھا بۇ بەراورد دىم ھەوائىكى پىشنگوۋى خراوى ئەو رۆژنامەيە كەئەخوارى خوارەوۋى دوا لاپەرمى ژمارە (232 ي رۆزى 2007/7/16)ى ھەمان رۆژنامە بەنموۋنە و دەگرم "2" و دواتر ھەندىك ناماژە بەمەبەستى شىكارى لەئىوان سەرۆك كۆمارى ئىران و سەرۆكى حكومەتى ھەرىمى كوردستان دەكەم.

لەھەوالئە پىشنگوۋىخراوۋەكەى رۆژنامەى جەماوەرەدا ھاتوۋە: (خۆشەويستى ئەجمەدى نەژاد كەمى كردوۋە) ((ئاژانسى ھەوائىزى بازىتاب بەھاوكارى 20 ھەزار بەكارھىنەرى كۆمپىوتەر كەھەرىيەكيان تەنيا بۇ يەكجار تواناي بەشدارى كردنى ھەبوۋە، راپرسىيەكى سەبارەت بەدەنگدان ئەنجام دابوۋ كەتتيدا پرسىيارى ئەوۋە كرابوۋ كە ئايا بۇ خولى ئايندە نامادەيت دەنگ بەئەجمەدى نەژاد بەدەيت؛ ئەوۋەلامدا (37.5%) بەبەئى و (62.5%) بەنەخىر وەلامىيان داوئەتەوۋە)) "3" راستىيەكەى راپرسىيەكانى كوردستان زۆرن و پىويست ناكات ناماژە بەھىچ كامىكيان بگەم، چونكە ھەموو راپرسىيەكان بۇ ئەون دلى سەرۆكى حكومەت پىخۆش بكرى و لەبەرامبەيشدا چاوى خەنگيان پىن بىسترتت.

گەر منیش نەيلىم؟ تۆۋ خاۋا خەئك دەزائىت، ناچىتە ئاۋەز(عەقل)ى مەرۋقەۋە سەرۋك كۆمارىكى خاكەراى وەكو نەحمەدى نەژاد كەبەدەنگى زۆرىنەى خەئكى و لەپرۆسەى دىموكراسىيەنى ھەئبئاردندا بۆتە سەرۋك كۆمارى دەۋلەتتىكى ھوشيارى پرفەرھەنگى وەكو ئىران، نەك وەكو سەرۋكەكانى لای ئىمە كەلە(16) ساڭ نازادىدا دوو (بەناو) ھەئبئاردنى تىدا كرايىت و لەۋەيەكەمىان خەرىك بوو خوين وەكو لاۋا خەئكى رامائىت و دەسەلاتى بەعس بگەرىنئتەۋە، لەۋەى دوۋەمىشيان لەئزىرفشارى ناچارى حكومەتى عىراق و ھاۋاپەيمانان بەبرابەشى بەئىستى ھاۋبەش سەرۋكى حكومەت نىۋە بەنىۋە ھەئبئاردى و جگە لەو ھەموو تەزۋىركارى و ساختەيەى لەدەنگى دەنگدەران دەكراۋ لەئىستاشدا باسى ھەئبئاردن لەكولەكەى تەرىشدا نەبىت. ئىنجا خەئك لەئەداى سەرۋكى حكومەتى ھەرىم پارى بىت و لەبەرمبەردا راپرسىيەكەى يەككە لەمائپەرەكانى كۆمارى ئىسلامى ئىران خۆى باسى كەمبونەۋەى خۆشەويستى نەحمەدى نەژاد دەكات و بەشى ھەرەزۆرى خەئكىش نامادە نىبە دەنگى پى بداتەۋە. لەكاتىكدا ئەو سەرۋك كۆمارە ھىندە خاكەرايىت وەكو دەئىن؛ بەبىجۆيەكى مودىل كۆنى خۆى بچىتە دەۋامى سەرۋكايەتى كۆمار، نەك وەكو سەرۋكى حكومەتى ھەرىمى كوردستانى لەمەر خۆمان و جىگرە مورتاحەكەى لەو ساتە بەرەو دەۋام بەرئ دەكەون، رۆژانە دەيانچار ياسا ھاتوۋچۆ پىشەل دەكرئ و زۆرجاران گفەى خىرا تىپەرى كارۋانى مۆنىكاكان خەرىكە كارمەندە دەموچاۋ ھەئپروزاۋەكەى سەرجادەكان، بشىلئ! جگەلەو ھەموو ئەزىتەى بەخەئكى گەرەك و شۆفئرانى سەرجادەكان دەكرئتا! بەچ ئوژكك بپروا بەو راپرسىيەنى لای خۆمان بەئىنم؟ گەر راپرسىيەكى ئىرانى تەنىشتمان كەبۇنى ھەناسەمان بەيەك دەكات، لەۋئ خەئك لەپىاۋىكى خاكەرا نارازى بىت كەبەردەۋام لەناو خەئكى خۆى بىت و وەكو كەسىكى زۆر سادە ژيان بگوزەرىنئ؟ لەبەرامبەردا خەئك لەسەرۋكى حكومەتتىك پارى بىت كەلە شەۋرۆژىكدا تەنھا (6) كاتژمىر كارەباى بۇ ھاۋولاتىيەكانى خۆى پىندايبىن نەكرئ و ژيان و گوزەرانى خەئكى لەپەى خەجالەتى بىت و سەركردە ھىچ نەبوۋەكانى دۋىنى و دەۋلەمەندەكانى نەمرو بەختەۋەرىتەرىن ژيان داين؟

لەۋەى ئەم نەموئەدا لەھەموۋى گرنكترە لەھەۋائەكەى ھەمان رۆژنامەدا ھاتوۋە(بىرارە نەنجامى ئەم راپرسىيە رەۋانەى نووسىنگەى سەرۋك كۆمار بكرىت و بخرىتە بەردەم دكتور نەحمەدى نەژاد) "4" تىفكرە راپرسىيەكانى ئىمە (كەھەموۋىيان راپرسى درۋىنەن) راپوئزكارەكانى سەرۋكى حكومەت پارەى خەيالىيىان تىدا بەھەدەر دەدەن. لەبەرامبەردا ۋلاتىكى وەكو ئىران كەنەپروپاگەندەى دىموكراسىيەت و نەلاۋى كۆمەنگاى مەدەنى لىدەدەن، بەئكو ئىمام خومەينى گوتەنى نەۋشەيەك زىادو نەۋشەيەك كەم (واتە كۆمارى ئىسلامى ئىران) ئىنجا بەو شىۋازە مامەئە ئەگەل راکەياندن دەكاۋ راپرسىيە نارازىبوۋنەكان دەگەئىتتەۋە سەرۋكى كۆمار تا: بەكەموكرىيەكانى خۇيدا بچىتەۋە، كەچى لای خۆمان ماستاۋچىيە زۆرو زەۋەندەكان رىكارى ناۋازە دادىنن بۇ دادۋشىنى زىاترى بەرپرەكان و رىگای بەدىكتاتۆرىەتبوونىان بۇ نزىك دەكەنەۋە.

"1" / لەراپرسىكى رىكخراۋى پۆىنت، زىاتر لەنىۋەى خەئكى كوردستان لەكارەكانى سەرۋكى حكومەت رازىن و لە (66%) ىش نارازىن لەئەدائى ۋەزىرەكان. لاپەرە يەكى ژمارە (233 – 2007/7/23) ى رۆژنامەى جەماۋەر.

"2" / خۆشەويستى نەحمەدى نەژاد كەمى كردوۋە. دوا لاپەرەى رۆژنامەى جەماۋەر ژمارە (232 / 2007/7/16)

"3" / ھەمان سەرچاۋە.

"4" / ھەمان سەرچاۋە.